

[Jørgen Jensen.]

nerne og staten skal føre i den kommende tid. Vi må have en så god garanti som muligt for, at prisniveauet i dette efterår og den kommende vinter holder sig i ro. Det er lønmodtagerne — arbejdere, funktionærer og tjenestemænd — og det er erhvervslivet dybt interesseret i. Det er husmødrene og alle andre forbrugere også.

Nogle vil mene, at regeringen ved dette lovforslag så at sige spiller et godt kort fra sig og ikke kan være sikker på at få noget til gengæld senere hen. Jeg tror, at denne betragtning er for pessimistisk. Prisstabilitet er under alle omstændigheder et gode i sig selv. Men hertil kommer, at mit parti føler sig overbevist om, at bl. a. de organisationer, der i vidt omfang bestemmer indkomst- og omkostningsniveauet og dermed også delvis prisniveauet her i landet, vil være realistiske under deres forhandlinger i de kommende måneder og skabe resultater, der også kan stå for en kritisk samfundsøkonomisk vurdering. Regeringen baner med denne lov en vej frem mod bedre økonomiske tilstande på lidt længere sigt.

Jeg vil benytte lejligheden til, som også handelsministeren gjorde det, at tilbagevise de usaglige angreb, som desværre for ofte rettes mod erhvervslivet, mod handlende, mod håndværkere og mod industrivirksomheder. Al erfaring og alle officielle prisundersøgelser viser, at danske erhvervsdrivende i alt overvejende grad er lovlidige borgere, der holder sig bestemmelser og regler efterrettelige. Det vil uden tvivl også ske med hensyn til denne lov, selv om det kan ramme mange tungt og hårdt. Der er intet grundlag for at mistænkeliggøre den danske næringsdrivende for, at han skulle mele sin egen kage. Jeg tror også, at langt de fleste lønmodtagere og forbrugere har et godt og tillidsfuldt forhold til deres købmænd og andre detailhandlere, deres håndværkere osv. Jeg synes, vi må se at komme væk fra den urimelige og skadevoldende mistænkeliggørelse i disse dagliglivets forhold.

Til sidst et par enkelte bemærkninger til hr. Erling Dinesens udtalelser om, at det havde været endnu bedre, om folketinget havde været indkaldt allerede den 22. september. Ja, disse udtalelser har nu i hvert fald kun historisk interesse. Hertil kommer, at havde vi fået folketinget indkaldt — med

den højtærede formands velsignelse, naturligvis — ville vi formentlig være blevet udsat for kritik om, at nu skulle regeringen og regeringspartierne overdramatisere hele situationen. Endelig: hvis vi allerede den 22. september havde sagt, at nu ville vi fra begyndelsen af oktober indføre et prisstop, ja, så havde vi banet vejen for en hel række uønskede prisstigninger siden da.

Det skulle være fremgået, at det konservative folkeparti vil medvirke til dette lovforslags gennemførelse. Vi vil i udvalget arbejde sagligt som altid og tilpas hurtigt med forslaget, så det i denne uge kan blive ophøjet til lov.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): Det er ikke særlig behageligt, at lovforslag nr. 1 i den nye folketingssamling er en restriktionslov af den karakter som det, der her foreligger. Men situationen i hele den økonomiske sammenhæng er en sådan, at netop denne omstændighed tilsiger, at der må tages politiske initiativer for at få rettet op på de skævheder, som så malende blev beskrevet i statsministerens åbningstale i går.

Det foreliggende lovforslag om prisstop er jo særdeles vidtgående. Det er også mere vidtgående, end tilsvarende lovgivning i visse tidligere situationer har været. Det bemærkes således, at prisforhøjelser kun kan beregnes efter kostprisprincippet og derfor ikke kan beregnes på lagerbeholdninger. Selv om dette princip ikke er ganske fremmed, så har man dog i andre situationer, specielt med så lange prisstopbindinger, som der her er tale om, haft en prislovgivning hvilende på genanskaffelsesprincippet.

Det bemærkes endvidere, at lovforslaget sætter meget snævre kriterier for godkendelse af prisforhøjelser. Producenter må kun forhøje priserne med beløb til dækning af stigninger i priser for råvarer og hjælpestoffer. Importører, grossister og detaillister må ved videresalg af varer alene forhøje priserne med beløb til dækning af stigning i indkøbsprisen. Der er altså reelt også tale om en avancestoplov. For transportområdet må takster alene forhøjes med beløb til dækning i udgifter til driv- og smøremidler; for tjenesteydelser må priser, takster og honorarer alene forhøjes med beløb til dækning af stigning i priser på materialer, som medgår til tjenesteydelsen.